

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Újhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

gyűjtésben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Maczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Ferényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor.

negyedévre 250 kor.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó ut/n
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmetérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Kialakulás.

— okt. 20.

Azon a napon, amidőn az ápr. 28-iki választások eredményeként a függetlenségi párt abszolút többséggel jött be a parlamentbe, a gyakorlati politikusok előtt nyilvánvalóvá lett: hogy ezt a nemzet öntudatra ébredésének első jelenségeként mntatkozó nagy változást, figyelemmel a lefolyt közelmúltbeli eseményekre — még további változások fogják követni.

Akik előtt a politikai mező nem terra incognita, azok már kezdetben akként nyilatkoztak, hogy a kialakulás rövid idő kérdése, hogy ennek a kialakulásnak feltétlenül be kell következnie.

Az idő s az események rendszeres fejlődési folyamata beigazolták, hogy akkor, amidőn a magyar nemzeti érzés hatalmas erejét és tehetőségét oly imponálóan mutatta meg a választásoknál; amidőn a magát teljesen lejárt politikai rendszer romjából a hazafias s igazán magyar nemzeti politikát felépíteni kész tábor csak okulást merített a jövőre; amikor a számszerűleg oly hatalmas függetlenségi párt vezetői szakítva az elkésredés s a kiméletlen támadásoknak az új rendszerben már különben is fölöslegessé vált hangjával, folyton mély politikai böl-

ceséggel s igazi államférfiai belátással, a higgadság és a legszélsőbbig menő megfontoltság álláspontjára helyezkedve éppen ezzel a harcmóddal érték el a legjobb eredményeket és biztosították maguknak s politikai hitvallásuknak a nemzet bizalmát: akkor a levegőben volt már az az eszme, az az óhaj, a mely a kialakulást kívánta. Ez a kívánság napról-napra erősödik, az eszme érlelődik, a kivitel módjai foglalkoztatják mindazokat, akik hivatva vannak Magyarország történetében — az adott szerencsés viszonyok okos felhasználásával — a nemzet jogainak érvényrejuttatása kapcsán egy új korszakot, a jólét és nemzeti függetlenség korszakát megteremteni.

Nagyon fontos dolgok ezek amiket most elmondani akarunk. Közóhaj az, ami eddig csak kebelbeli meg barátságos, intim tanácskozások tárgyát képezi, de képezi nem egy vidéken sem nem egy vármegyében, hanem országszerte.

A kialakulást óhajtja, várja, a közel jövőben már követelni fogja az ország közvéleménye.

Hogy mi ez a kialakulás, azt talán nem is kell magyarázni. Ez nem más: mint törekvés arra, hogy a nemzeti nagy küzdelemben részt veit s abból győzelmesen kikerült pártok akként egyesüljenek és oly hatalmassággá tömörül-

és felépítették Zion templomát. A templom romokban hever. Izrael népe széjjel szórta a világot négy tájkán, de Dávid zsoldárai és böles Salamon tanításai milliók szívét, milliók lelkét vigasztalja és bátorítja maiglan is. Nagy Sándor meghódítja az ismert világot, de korai halálával sirba száll hatalma és dicsősége egyaránt, a görögök művészete és költészete azonban örökön-örökké ragyogó csillagot képez a művelődés és műveltség egén. Caesárt leteríti a jóltevőjénél hazáját jobban szerető Brutus gyilkos töre s Róma hatalma rabigába görnyed, de a rómaiak hopszerelmét és jogi műveltségét maiglan is csodálja, bámulja a világ.

A gondviselés az angolokat, a németeket, az olaszokat és franciákat nagy tudósokkal, művészekkel, költőkkel és nemzeti hősökkel bőven megáldotta, de vértanúja egyetlenegy nemzetnek sem volt és nem is leszen soha annyi, mint a magyarnak. Ama 380 esztendő óta, amióta Mohácsnál II. Lajossal együtt a magyar nemzeti királyság is elbukott, a nemzet utja és sorsa nem egyéb, mint egy vég nélküli Kálvária és Golgota.

Dobó István, ki 1552-ben 100.000 főnyi török sereg ellen hősiessen védi

jenek, amely ellen hasztalan legyen azután minden további áskálódás és ugrándozás; — hogy egy olyan igazán nemzeti párt alakuljon ki, amely hazánk kormányzatában a bizalmából kormányra jutott vezéreknél lehetővé tegye mindazon eszmék megvalósítását, amelyek ma még csak imádságszerű óhajai a magyar embernek, de amelyeknek megvalósítására most az idő igen kedvezőnek mutatkozik és semmi más feltételhez nincs kötve, mint a nemzet egyetértése és szoros összetartásához.

Ha a jelen kedvező alkalmát elmulasztjuk s ismét áldatlan harcot folytatva előlről kezdjük a személyi érdekek dédelgetését, beleüthet az istennyila a mi politikai bölcseségünkbe. A kialakulásnak meg kell lennie, mégpedig mielőbb, különben viseljük aztán megint évtizedeken át panasz nélkül a mi nehéz terheinket, melyeket saját egyetlenkedésünk fog mind sulyosbódó módon vállainkra rakni.

Hogy tisztába jöjjünk a kérdéssel, vessünk rövid visszajelentést a fél multra és vonjunk párhuzamot a lenyugvó s a felkelő nap sugarainak fénye között.

1905. szeptember 23-án a bécsi udvarnál mondhatni erkölcsi pofonverésben részesítették a magyar nemzetet, a vezéreinek adott öt perces kihallgatással.

meg Eger várát, néhány évvel később mint felségsértő és honáruló börtönbe kerül, és hosszu évek kínos szenvedése után szabadul meg testben, lélekben megtörtént sötét börtönből. — Zrinyi Péter és az utolsó Frangepán Bécsújhely piacán vereznek el 1671 ápr. 30-án, ugyanezen a napon fejezik le Bécsben Nádasdy Tamást. Es hasonló gyászos sors érte volna a nádort, Wesselényi Ferencet, ha a gyorsan siető halál, mely őt 1667. március 23-án érte, ettől meg nem szabadítja vala.

Elmondjam e sorsát azoknak a hősöknek és vértanúknak, kiket Básta Erdélyben, Karaffa Eperjesen tömegesen hurcolt vérépadra; és felidézzen-e szent emléket ama hősöknek és vértanúknak, kiket épen most 57 esztendeje az osztrák császár teljhatalmu megbizottja, a bresciai hiénának parancsára a gaz latrok módjára, a gyáva bakók fojtottak meg Aradon, Pesten, Pozsonyban, Nagyváradon és Szebenben? És tegyék-e keserű panaszt amiatt, hogy Zrinyi Ilona, Thököly Imre és Rákóczi halmvai majdnem kétszázadon át pihentek távol Keleten idegen hantok alatt és nevük szegény betűkkel lett beírva az ország törvénykönyvébe?

1903. október havában Buda pesten hálás kegyelettel ünnepelte a nemzet Rákóczi Ferenc születésének kétszázadik évfordulóját. Erről az ünnepről hatóságilag tiltották el az állami hivatalnokokat, az ünnep napja kaszányafogság volt a katona-ság részére.

Kossuth Lajos temetésén egyetlen állami főtisztviselőt nem lehetett látni, sőt a milliárdokat kitevő főpapi vagyonok birlalói közül is csak egyetlenegy: Eger nagynevű érseke ment gyalog a nemzet drága kincsét rejtő kopersó után.

A közelmultrol meg mit szólunk? Sisera had uralkodott nyers erővel, zsandár szuronnal felettünk.

És a jelen? Lássuk csak azt a kis átalakulást, amelyet a sötétség baglyai oly igen készek lebecsülni.

Az 1905. szept. 23-án a Burgból szemlesütve távozott nagyjaink ma kormányon vannak, valóságos belső titkos tanácsosai nagyobb részben a királynak.

Az 1903-ban tartott Rákóczi ünnepélyről eltiltott katonaság ma tiszteleg a honvédek emléke előtt, Rákóczi hamvait országunk legfőbb közjogi méltóságai állják körül. A Rákóczit és hős társait megbélyegző 1715. évi 49. t.-c. helyébe a kormány által benyújtott, a hősöket dicsőítő törvényjavaslat szövegéhez a magyar

Nem, az égre nem! Az öröm ez óráiban némuljon el minden bánat, minden keserűség, minden fájdalom, minden panasz. — Csak egy érzés és csak egy gondolat járja át szívünket, hassa át lelkünket: az öröm érzése és a büszkeség gondolata. A büszkeség, hogy miénk volt Rákóczi és az öröm, hogy visszakaptuk őt és bujdosó társait, habár századok mulva és csak halotti poraikban! De én hiszem, vallom és hirdetem, hogy e szent hamvakból fog egykoron kikelni a szabad, a független, az önálló magyar nemzeti királyság; hiszem, vallom és hirdetem, hogy ez a rejtve élő kívánság, a nemes öntudat és büszke akarat erejével nemsokára napvilágra tör, és valóra válik amiről közel négyszáz esztendő óta hiába álmodozott a magyar lélek s amire hiába vágyakozott a honfiai kebel: mert végre is szentnek és igaznak kell lenni, amit a költő az ihlettség óráiban e magasztos szavakkal hirdetett:

„Az nem lehet, hogy ennyi szív hiába onta
[vért,
S keserűben annyi hű kebel szakadt meg a
[honért
Az nem lehet, hogy ész, erő és oly szent akarat,
Hiába sorvadozzanak egy átoksúly alatt!

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Hervadt rózsa...

Hervadt rózsa hullatgatja
Szirmát,
Néma búval nézem fájó
Kinját;
Hej maholnap oda minden
Eke,
Szegény rózsa, hervadt rózsa,
Jaj, be nagy kár érte!

Bubánatos, beteg szőke
Lányka,
Te hervadó, hulló rózsa
Mása,
Oly halovány bánatfelhős
Képed,
Szegény leány, ha így látlak,
Sir a lelkem érted.

H.

Rákóczi és a Bujdosók.

Iris: Dr. Kardos Samu.

Pháraók megépítették a felhőkig
nyúló Piramisokat. A Pháraók és az
6 népek régóta elveszett, de a büszke
Piramisok maiglan is állanak. Dávid
király és fia Salamon megalapították

Koszoruk!

MINDENSZENTEKRE

Érez, - gyöngy- és művirág-koszoru ujdonságok

kaphatók

Schön Sándor és Társa

„KEGYELET”
temetkezési vállalatánál Saujhely.

király beleegyezését adta, az rövid nap alatt ékessége lesz a Corpus Juris Hungaricának. — A Kossuth Lajos hült tetemeit kísért egri érsek ma elérte a legfőbb méltóságot, biborossá lett, és hazánkban még nem látott pompával fogja a néhai törvény által hazaárulónak deklarált szabadsághős hamvait beszélni a hazai földön. — A m. kir. igazságügyminiszter rendeletet adott ki, hogy a kir. bíróságok, a hazafiakat vádolt ügyészségek szünetnapot tartsanak okt. 29-én, és menjenek a temetésre. — A m. kir. kultuszminiszter ma nem a német nyelv tanítására, de arra ad ki rendeletet, hogy minden iskolában ünnepnap legyen a Rákóczi temetésének napja, melyen az ifjuság lelkesítsék „nemzetünk szabadsághősei szent emlékének megbeesülésére.”

Ime ezek rövid, igen rövid vonásokban a változások.

Kérdezzük már most: honnét e változás? Valóban újszellelem áradt-e szét Magyarországon? Valóban életre keltünk-e?

Igen. — Egy rettenetes álmából ébredtünk fel, nemzeti függetlenségünk feltámadásának napja közelben van. Ime ez a kialakulás előkészülete, maga a kialakulás teljessége is nyomon kell hogy kövesse, és fogja is követni ez előkészületeket.

De csak egy, — egyetlen egy feltétel alatt.

Ugy, ha kezét fogunk, ha nem torzalkodunk, hanem valahára hozzálátunk az igazi munkához, a magyar nemzeti állam, a független, szabad Magyarország kiépítéséhez!

Mi e nagy munkában az első teendő?

Az egyesülés!

Fogjon kezét minden becsületes hű fia e hazának. Egyesüljenek mindazok egy táborban most, akik együtt küzdöttek az alkotmány s a nemzeti jogok védelmében az alig letűnt nehéz napok alatt. — Ne válasszon el bennünket pártkötélék, vélemény eltérés, hiszen mindnyájunknak egyetlen vágya van: a haza boldogulása.

Bebizonyított tény, hogy az 1867. évi XII. t.-cikknek teljes érvényében való végrehajtása oda vezet: a 48-hoz. Igaza volt dr. Buza Barna képviselőnek, mikor azt mondotta Kassán: igaz hogy ezer korona a követelés, de vajha látnám ebből már csak a megígért 500-at legalább. Ezzel az ötszázzal az az allegorikus képzetben felhozott kereskedő olyan üzleti tőkét bír, a melylyel azután boldogulni tud.

Kérjük vármegyénk vezető politikusait, tegyék megfontolás és igen beható tanácskozás tárgyává az elmondottakat s törekedjenek az egyesülésre.

A kialakulásnak mielőbb kell következnie. Biztató jelenségek erre a 67-es pártiak vezetőférfiainak becsületes, haza-

fias törekvései, a 48-as párt vezéreink bölcs mérsékletű politikai tényei.

Nem lárma és elégedetlenség, de tények fogják a jobb jövőt megalkotni.

Zemplén vármegyében például ma ugyszólván nincs politikai párt. A töredékek ellanyhultak, mintha alkotásra képtelenek vagy legalább is lusták volnának. — Ma nincs szükség széthúzásra, külömbözetek felidézésére. Ma egyre van szükség: hogy a kedvező idő felhasználásával kialakuljon egy egységes nemzeti szellemű, a magyar haza önállóságát és függetlenségét okos megfontolással és bölcs mérséklettel kivívni képes tábor.

Nem kell kicsinyeskedni, nem kell elzárkózni. Egyesíteni kell egy táborban az igazság s a nemzeti jog harcosait. Be kell hívni ebbe a táborba nem csak a nagyokat, de a legkisebbeket is, mert ezek tudnak ám sok olyat, a nagyok szeméi előtt el vannak rejtve. Aki az élet terhét gondját legjobban viseli, az tud legigazabban szólni olyan kérdésekhez, amelyeknek tisztázása által a vezérek azt az utmutatást találják meg, amely tényleg oda vezet, ahová a nemzet törekszik.

Videant Consules!

Kérelem

Zemplén vármegye hölgyeire.

Megdicsőült nagy fejedelmünk II. Rákóczi Ferenc, a legnagyobb magyar asszony Zrinyi Ilona és a többi bujdosó hősök hamvainak hazahozatala alkalmából Kassán rendezendő ünnepségeken úgy értesültem, a vármegye hölgyei küldöttsegileg óhajtanak résztvenni.

A vármegye azon mélyen tisztelt hölgyeit, a kik ezen küldöttsegben részt venni óhajtanak, arra kérem, méltóztatassanak engem ezen szándékukról folyó évi október 22-én d. u. 5 óráig akár levélileg, akár pedig szóbelileg értesíteni.

Sátoraljaujhely, 1906. október 18-án.

Hazafias üdvözléssel:

Dókus Gyula,
alispán.

Adatok

az oktatásügy történetéhez Zemplén vármegyében.

Irta: Dudás Gyula.
(Folytatás.)

Az 1806-ik évi Ratioval csaknem egyidejűleg rendezték iskolaügyeket a protestánsok is, a kik a Ratiót nem fogadták el mindenben s a reformátusok 1807-ben a „Ratio institutionis” című debreceni szabályzatot, az ág. evangélikusok pedig 1809-ben „Systema rei scholasticae” című szabályzatot léptették életbe, melyek többé-kevésbé különböztek az államkormány által kiadott tanulmányi rendszertől.

Az iskolai felügyeletet illetően a második Ratio is meghagyta a kir. főigazgatók és az azok alá rendelt tanfelügyelők intézményét, a protestánsok azonban a tanfelügyelőket soha sem

ismerték el s utóbb a kir. helytartótanács is meghagyta azt a jogukat, hogy iskoláik állapotáról szóló jelentéseiket egyenesen a kormányzékhez intézzék.

A helytartótanács egyébként a második Ratio után is azon volt, hogy az oktatásügy terén még mutatkozó hiányokat rendeletek útján pótolta. Így, hogy csak a Zemplén megyéhez intézett rendeleteket említsük, 1811-ben felhívta a törvényhatóságot, hogy az iskolák rendbentartása és a gyermekek erkölcsös nevelése felett szigorúan őrködjék; 1813-ban közölte, hogy a kaszai tankerület főigazgatójává Szuhányi Ferencet nevezte ki a király; ugyanezen évben tudatta, hogy az olyan tankönyvek amelyek a kiadó neve hiányzik, nem vehetők használatba, hanem azokat el kell kobozni; 1814-ben a gör. kel. iskolákra vonatkozó szabályzatot közölte a helytartótanács, azután pedig ugyanezen évben a külföldről bevándorló tanítókkal szemben tanusítandó eljárást, továbbá a magán tanulókat és tanítókat vonatkozó szabályzatot közölte; 1817-ben közölte a helytartótanács, hogy a tanítók fizetése a községek szegénysége esetében a földesurak által fog fedeztetni; 1819-ben a tanköteles gyermekek iskolába járatását sürgeti, továbbá tudatja, hogy az ösztöndíjakért folyamodók kérvényei évenként szept. hóban terjesztendők fel; 1820-ban az iskolaépületek jókarban tartására lett figyelmeztetve Zemplén megye hatósága; 1821-ben új iskolák állítása és a tanítók fizetésének pontos kiszolgáltatása rendeltetett el; ugyanezen évben a helytartótanács az iparos tanoncok iskolába járását, Puky István tanfelügyelő pedig azt sürgeti, hogy minden szülő gyermeke látogassa az elemi iskolát; 1822-ben az ösztöndíjakra vonatkozó szabályok közöltettek; 1823-ban kimondott, hogy a tanulók bizonyítványait díjtanul kell kiszolgáltatni; ugyanezen évben Tokaj község az ottani normális iskolák felügyeletét és a megüresedett tanítói lakás használatát átengedtetni kéri; ezt a kérvényt a megye döntés végett a helytartótanácshoz terjeszti fel; ugyane tájban a homonnai főszolgabíró jelenti, hogy járásának több községében új iskolák szereztek; 1824-ben a helytartótanács tudatja, hogy az iskolába való járásra az óhíti lakosok gyermekei is kötelezandők; ugyanezen évben a tokaji, göröginyi és a bodrogközi járások főszolgabírái jelentést tettek az iskolába járás körül szerzett tapasztalataikról; 1825-ben a kir. helytartótanács közölte a vármegyével, hogy állami ösztöndíjas ifjak a szathmári, nyitrai, diakovári és seginaai filozophiai iskolákba nem járhatnak; ez évben a megye Szirmay József fiát Józsefet ösztöndíjra ajánlta a helytartótanácsnak; 1826-ban a kormányzék kimondta egy rendeletében, hogy a községek az iskolák és tanítók részére fűtőanyagot fuvarozni tartoznak; ugyanezen évben Zemplén vármegye a pozsonyi országgyűlésre kiküldött követének a többi közt utasítást adta, hogy az országos sérelmek 99-ik pontjában foglaltakhoz képest, hasonok oda, mikép a kath. tanítók özvegyeinek járandóságához a nem katolikus lakosság ne tartozzék hozzájárulni; 1828-ban a helytartótanács kérdést intézett a megyéhez a Kozma helységben levő gr. Wandernath Ferencné szül. br. Splényi Petronella-féle 40.000 frtos iskolai alapítvány bekezelésének minbenléte iránt; 1829-ben Puky István tanfelügyelő kéri, hogy miután tudomása szerint sok községben elvonatnak a gyermekek az iskolába járástól, ezeket a községeket intse meg a megyehatóság; 1830-ban maga a vármegye tesz előterjesztést az országgyűléshez, hogy az iskolák és a tudományos intézetek élére mint főigazgatók csak oly egyének neveztetnek ki, a kik a nemzeti nyelvet értik; 1831-ben a helytartótanács közölte a vár-

megyével, hogy Hotvath Zsigmond állami ösztöndíjat nyert, továbbá, hogy az iskolai nagy szünidő aug. és szept. hónapokban tartandó; ¹⁾ minthogy pedig az ez évben dühöngött cholera-járvány folytán a helytartótanács az iskolai év megnyitását okt. 15-re rendelte, a megye a fölterjesztést tett ez iránt, hogy Zemplénben az iskolák megnyitása nov. 1-re halasztassék. Ezt a helytartótanács meg is engedte s erről a megyét Udránszky Dániel s epesi kanonok, kir. főigazgató is értesítette. ²⁾

Nagy vívmány gyanánt, tekintették a kir. helytartótanácsnak ugyanezen 1831. évi ama rendeletét, mely szerint a tanítók és kántorok adómenteseknek nyilvánítottak. A következő 1832-ik évben ösztöndíjak adományozása, a szorgalmi idő betartása tárgyában közölt rendeleteket a kormányzék. 1833-ban a tanulóknak a himlő elleni beoltása rendeltetett el s ugy ezen, mint a következő 1834. évben az ösztöndíjak elnyerése végett tett fölterjesztést a vármegye. 1835-ben a Sztropkón felállítandó nemzeti iskola ügyében írt fel a megye hatósága; 1836-ban a kir. helytartótanács az elemi iskolák részére kiadott magyar könyvek jegyzékét közölte; 1837-ben pedig arról értesülünk, hogy Matolai Gábor táblabíró a szalobinai kerület iskoláiról tett jelentést a vármegyének. ³⁾

Ez a jelentés, úgy látszik, csak folyománya volt a vármegye ez évi abbéli intézkedésének, hogy a közgyűlés gr. Wandernath Miklós táblabíró elnöklése alatt egy u. n. népnevelési bizottságot szervezett, a melynek feladatává tette, hogy az iskolák működését és a magyar nyelv tanításának eredményét figyelemmel kísérje és tapasztalatait minden év dec. havában tartandó ülésében összegezze.

Érdekes tudni, hogy a vármegyék közül Békés megye már 1832-ben szervezett ily „magyar nyelv terjesztő” bizottságot s aug. 8-iki közgyűlésében kimondotta, hogy aki magyarul nem tud, tanító nem lehet. (I. Karácsonyi I. dr.; Békés vm. tört. I. 464.) Bács megye már 1790. évben elhatározta, hogy a magyarul nem tanító tanítók állásuktól fosztassanak meg. (Bács m. közgy. jkv. 1790.)

A következő 1838. évben Veszprém vármegyének „a népnevelés és a honi nyelv előmozdítása tárgyában kelt buzdító” átiratát Zemplén megye közönsége „rokon érzéssel” fogadta. Ugyanezen évben a tiszáninneri ref. egyházkerület az iránt kereste meg a megye hatóságát, hogy a tanítói földeket az egyes községekben adassa ki s a ref. gyermekek iskolába járatását is mozgátsa elő; mire a szükséges intézkedések meg is tétettek. 1839-ben a fentebb érintett iskolai (tanítást ellenőrző) bizottságba a leköszönt Zábráczy József táblabíró helyébe Bernáth Ferencz táblabíró küldetett ki. 1840-ben ismét több ifjút ajánlott a megye ösztöndíjra a helytartótanácsnak. 1841-ben Popovics Bazil munkácsi gk. püspök arra kéri a vármegyét, hogy a gör. kath. elemi iskolák létesítésében legyen segítségére a lelkészeknek. Ugyanezen évben a megye pártoló fölterjesztést tesz Nógrád vármegye ama megkeresésére, hogy a kath. ifjak protestáns iskolákba is járhasanak. ⁴⁾

Ugyanezen 1841-évben a kir. helytartótanács kerületében a falusi iskolák felállítását sürgette s egyben felhívta a

¹⁾ Eddig a nyári szünidő a Ratio alapján szept. és okt. hónapokban volt. A régi iskolákban legtöbb helyen különben csak telen tanítottak, ezt mutatják Zemplén megye 1773—1778. évi iskolai összeírásai. Az 1795. évi ref. egyházi statutum nyári egy havi szünidőt rendel. Hetenkint szerdán és szombaton délután volt szünnet, a mi ugy látszik nagyon régi szokáson alapult, mert S. A. Ujhelyben már 1619-ben ez volt divatban. (Város könyve 31 l.)

²⁾ Zemplén várm. levéltár. Proth. 130—175.

³⁾ U. o. Proth. 176—187.

⁴⁾ U. o. Proth. 188—192.

Sant Mór

angol férfi-szabó üzlete (S.-A.-Ujhely, Kazinczi-u.)

Értesitem a t. úri közönséget, hogy a Blumenfeld-féle házban lévő ujonnan berendezett üzletemet skót-, francia- és honi-, valamint a legdivatosabb szörmeárukkal felszereltem és elsőrendű munkaerővel láttam el, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is meg tudok felelni.

Vidéki meghívásokra személyesen megyek el.

vármegyét, társáról teg népnevelési dernáth he tatott; miu tését a meg tette, az is intézkedés Bacskán, Pongrácz ket ajánlott szükséges i ban arról közgyűlése mely ürese töltötte, mi a népneve egy javasla hez, ezt a országgyűl gett megkü tartótanács gyétől az is nevelési biz detett, a m megkereste kereszturba

Zemplén

Az id uton érte geihez ho szerint Z adandó k szineiből, ből lesz; gazdag, v irat képez zök: a s nyi Iloná plén várm jelőül 190 a sátoraj helyezünk zsából le zel szimbó sekkel tel kívül csin szorut, Zrinyi Ilo datok les szük maj elhervadás himzésü szoru a zeumban örizve asz sai rende kedni.

Most propozició hozzájárul meg, hogy zemplénvá ve, hogy vább foly annak a r dicső hó visszatérne aljaujhely tegyünk gyesrendi célból, ho évben kiv szülőhelyé Rákócziórl jon el s ez jutalombar pot a hős városunk Szép, telének a

Mit ig a legbiztosabb natronta Számos orvos minden kérés bárki által oltásnak ismerté

vármegyét, hogy a magyar nyelv tanításáról tegyen jelentést. 1842-ben a népnevelési bizottság elnöke gr. Wandermáth helyébe br. Vécsey Pál választotta; miután pedig a bizottság jelentését a megye közgyűléséhez beterjesztette, az iskolai hiányok pótlása iránt intézkedés történt. Ugyanezen évben Bacsán, hol a br. Fischer és a br. Pongrácz család az iskola részére telket ajánlott fel, az iskola építés iránt a szükséges intézkedés megtéetett. 1843-ban arról értesülünk, hogy a megye közgyűlése a népnevelési bizottság némely üresedésbe jött tagsági helyeit betöltötte, minthogy pedig Lónyay Gábor a népnevelés előmozdítása ügyében egy javaslatot nyújtott be a vármegyéhez, azt a megye magáévá tette és az országgyűlési követeknek pártolás végett megküldte. 1844-ben a kir. helytartótanács ismét jelentést kért a megyétől az iskolák ügyében, mire a népnevelési bizottság jegyzőkönyve fölküldött, a munkácsi gk. püspököt pedig megkereste a közgyűlés, hogy Bodrogkereszturba tanítót rendeljen ki.¹⁵⁾

(Vége köv.)

¹⁵⁾ U. o. Proth. 193—196.

Zemplén vármegye honleányaihoz!

Az idő rövidsége miatt ez uton értesitem a koszoru költségeihez hozzájáruló hölgyeket, miszerint Zrinyi Ilonának általunk adandó koszoru szalagja a megye színeiből, kék és piros nehéz selyemből lesz; a sárga szint benne a gazdag, valódi aranyhímzésű felirat képezi; a feliratok a következők: a szalag egyik végén *Zrinyi Ilonának* — a másikon *Zemplén vármegye hölgyei hódolatuk jeléül 1906.* — A koszoru, melyet a sátoraljaujhelyi kis állomáson helyezünk dicső poraira, élő rózsából lesz, tövis ágakkal, ezzel szimbolizálva hősies szenvedésekkel teljes mártír életét. — Ezen kívül csináltattunk egy ezüst koszorut, melynek babérleveleire Zrinyi Ilona életéhez méltó mondatok lesznek vésvé s erre teszük majd az élővirág koszoru elhervadása után az értékes aranyhímzésű szalagot. Az ezüst koszoru a kriptában, vagy a muzeumban lesz elhelyezve s megőrizve aszerint, amint majd a kassai rendező-bizottság fog intézkedni.

Most pedig lenne még egy proposíció, mely eszmének a hozzájárulásához szintén engedjék meg, hogy ez uton kérem fel a zemplénvármegyei hölgyeket, kérve, hogy a gyűjtést ily célból tovább folytassák. Ugyanis hogy annak a napnak emlékére, midőn dicső hőseink porai hazánkba visszatérnek s átvonulnak Sátoraljaujhely határán, egy alapítványt tegyünk le a sátoraljaujhelyi kegyesrendi főgimnázium részére oly célból, hogy az ifjuság minden évben kivonuljon Rákóczi Ferenc szülőhelyére Borsiba, hol egy ifju Rákóczi-írt költeményt szavaljon el s ezért 20 koronás arany jutalomban részesüljön. Ezt a napot a hősök emlékének szentelje városunk közönsége is.

Szép, magasztos tervünk kivitelének a hozzájárulásához szö-

tom fel a hölgyeket, azt hiszem semmivel sem adózhatunk szebben, méltóbban dicső hőseink emlékének, mintha ily képen örököltük s elevenítjük fel emléküket évről-évre, nevelve ez által is az ifjuságot az önfeláldozó hazaszeretetre.

Sátoraljaujhely, 1906. okt. 20.

Juhász Jenőné.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS

(Képviselőtestületi ülés. Sátoraljaujhely r. t. város képviselőtestülete 1906. évi október hó 20-án délután 3 órakor képviselőtestületi ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Dr. Buza Barna képviselőtestületi tag indítványa egy háziipari tanfolyam felállítására tárgyában. 2. Erdőszolgák javadalmazása tárgyában hozott törvényhatósági határozat kihirdetése. 3. A régi közkórház megvétele tárgyában kötött szerződést jóváhagyó törvényhatósági határozat bemutatása. 4. Az írószerek és nyomtatványok beszerzése tárgyában hozott törvényhatósági határozat bemutatása. 5. Csizmai József illetőségi ügye. 6. Drobnják Pál illetőségi ügye. 7. Szegény alap kiutalása tárgyában hozott tanácsi határozat.)

(Pályázat jegyzői állásra. A szerencsi járás főszolgabírója pályázatot hirdett a Mádton megüresedett adóügyi jegyzői állásra. Az állás évi javadalmazása 800 korona fizetés, 200 korona lakbér, 800 korona fizetés kiegészítés az államtól. Pályázati kérvények folyó hó 24-ig nyújtandók be.)

(Vadászati jog bérbeadás. Bodrogkereszturban a vadászati jog 6 évre nyilvános árverés útján bérbe fog adatni. Az árverés folyó évi okt. 31-én d. e. 9 órakor fog megtartatni.)

Csak egy virágszálát.

Felhívás a közönséghez.

Halottak napja közeledik. Nem sokára kigyulladnak a szeretet mései és a kegyelet koszorú borulnak elköltözött szereteteink sírjára. A kegyeletnek e szent ünnepén fordulunk a közönség jó szívéhez, gazdaghoz, szegényhez egyaránt, midőn felhívjuk figyelmét arra a rettenetes betegségre, mely ellen a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület küzd. A tüdővészről van szó, mely a mult esztendőben 79.723 embert ragadott el csak hazánkban az élők sorából. De a halál anyaga még nem fáradt bele rettenetes munkájába és a magyar társadalomnak össze kell fogni, hogy az irtózatossá pusztítást esőkéntse és hogy a tüdőbetegeknek az országban minél több sanatoriumot állítson.

Az irgalom nevében fordulunk mindenkihez, akinek lelkében nemes érzések lakoznak, akiben magyar szív dobog, adjanak a kegyelet szent napján betegséggel meglátogatott embertársainknak csak egy szemernyit abból, amivel a jószágos Isten megáldotta.

Gyűjtsen minden gyászoló egy mécses! Kevesebbet, kőssön koszoruba egy virággal kevesebbet s ennek az egy mécsesnek, ennek az egy virágszálának váltságdíját ajándékozza oda a halállal eljegyzett tüdőbetegeknek.

„Csak egy virágszálát!” — Ez legyen a jelszavunk, mely a kegyelet ünnepén százszázok szívéet betölti. A baj oly rettenetes, a segítség oly nagy anyagi erőtt feltételez, hogy célt csak akkor érhetünk el, ha millió sorsosokról ajánlják fel a virágszálát, ha millió siron egy-egy mécsessel kevesebbet gyűjtöttünk és ezek-

nek megváltási díját a tüdőbetegek gyógyítására ajánljuk fel.

Egyesületünk négy éve áll sorompóba, hogy e rettenetes ellenségünk ellen küzdjön. Tagjaink száma most már meghaladja a hétezeret és ha a társadalom tovább is támogatni fog, — a közelebbi évben már több gyógyító intézményt létesíthet. Az első Szanatorium Gyulán épül a Lugos erdőben, Czizler Győző tervei szerint. Márciusra elkészül és száz beteget fognak az ország minden tájáról felvenni és így már az első esztendőben négyszáz tüdőbeteget ápolhatnak, gyógyíthatnak ki az első népszanatoriumban.

De ha millió siron hiányozni fog az az egy virágszál (amely hiány pedig legjobban tanusítaná kegyeletünket) akkor már nemesak az első népszanatorium még hiányzó tőkéje volna együtt, de már tavaszszal új gyógyítóházakat lehetne tervezni és építeni minden vidék számára, főleg miután az olesóbb rendszerű francia dispansereket akarja az egyesület megvalósítani s olesóbb barokkokat akar építeni.

A mi erőnk gyöngé, hogy egymaga fölvehesse a harcot a rettenetes betegséggel ellen. Itt az egész nemzetnek össze kell tartani.

A kegyelet szent ünnepe előtt intézi segélykiáltását minden nemes szívekhez:

Csak egy virágszálát a tüdőbetegek megmentésére!

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület.

(Budapest, IX. Lónyay-u. 47.)

Minden adományt köszönettel fogadunk és nyilvánosan fogunk nyugtázni.

HIREK.

Mégis van jó szüret!

„A vénasszonyok nyara” régóta nem tett ki magáért úgy mint az idén. A szeptember folyamán már téli gunyába öltözött, didergő publikumot kiesufolta Szent Mihály napja, elűzte az esőt, havat, deret és egy olyan kellemes őszi időt derített ránk október második felében, a melyet bizony még remélni sem mertünk volna. — A legfőbb azonban az oly váratlanul s oly előnyösen megváltozott őszi időjárás utóeredményeként az: hogy teljesen megváltoztatta Hegyaljánkon a szüret eredményét, a melyet kezdetben, multi közleményünk oly gyengének vázolt. Akkor még azt az elsomorító híreket vettük a korán szüretelőktől, hogy az okt. hó első napjaiban, — a rossz idő miatt a szüreteléssel siető szőlőbirtokosok — minőség tekintetében igen gyarló borokat szüretnek s ezidei szüretüket a jók között nem számítják. Vajha belátna az ember a legközelebbi jövő tükáiba! akkor bizonyára jobban boldogulna. De ki merészt volna arra számítani, hogy október második fele nem is remélt, — mondhatni nyári — szép időjárást hoz, amely időjárás pár nap alatt teljesen átváltoztatta a még tőkén levő szőlőfűrtöket, úgy, hogy már az asszu-képződés is minden várakozáson felüli s a most szüretelt borok a legjobb minőséget ígéri. Mennyiségre nézve nagymértékben csökkent bár és napról-napra csökken szőlőink hozama, de ezt a veszteséget bőven kárpótolja a kvalitás emelkedése.

A must-mérő már mostanig 28—31-et mutat, tehát a kiváló minőség el nem tagadható. Ezt pedig mindössze az a néhány napi kellemes és a szőlőre igen kedvező időjárás okozta, amelyet az előzmények alapján senki sem merészt már reményleni, sőt attól való félelmükben, hogy rossz időjárás teljesen megsemmisíti az idei termést, siettek kül-

nösen a kisebb birtokosok hordóba tenni termésüket. Akik kockáztatták az eredményt, azok nyertesek lettek, mert valóban kitünő minőségű borokat szüretnek.

Ez értesülésünket megerősítik a legújabb Tállyáról és Mádról vett tudósítások. — Tállyáról ugyanis azt írják: „Azt általános szüret e hó 22-én kezdődik. A bor anyaga kevés, de annál jobb a minősége.” Mádról pedig, hol a nagyobb birtokosok csak e hó 25-én kezdenek szüretelni, szintén öröndetes hírek érkeznek, mert ott a megtartott próbák azt bizonyítják, hogy a bor minősége és ereje a tavalyinál 5—6 fokkal magasabb, sőt kupecekben sincs hiány, mert az ideje előtt leszüretelt kisczardák borait is elkapkodták átlag 70 koronájával. A későn szüretelt borok ára tehát — a kedvező minőség folytán — elég magasnak ígérkezik. Ugyan ez a fordulat állott be az ujhelyi hegyeken s átlag az egész Hegyalján.

Észre is vehető egész Hegyaljánkon a rendkívüli kedvező s nem várt változás; mert néhány nap óta egész serege lepi el hegyeinket a szüreti vendégeknél s a két hét előtt még oly szomorú hegyekről ma a vidámság s az igazi szüreti mulatozás hangja terjed szét. Hála Istennek, hogy így változott az idő és a vénasszonyok nyarának melege most minden szőlős gazdát, ifjat és vénet, apóst és vőt, egyáltalán kedvre derít. Még megérjük, hogy az anyósok is táncra perdülnek a szüreti mulatságokon!

— Zrinyi Ilona koporsójára helyezendő koszoru költségeinek fedezésére újabb a következő adományokat vettük: *Dereky-Györfly Róza* bárónőtől Megyaszórol 20 koronát, *Szánky Nándornétól* Sátoraljaujhelyből 5 koronát, továbbá *Bezékről* — a következő sorok kisérétében: „Egy babérlevelre Zrinyi Ilona koszorújához egy honleány” 5 koronát. Eddigi gyűjtésünk 66 korona.

— Adomány tüzkarosultaknak. A belügyminiszter — *Meczner Gyula* főispán előterjesztésére — 400 korona adományt küldött a henczfalvai tüzkarosultaknak.

— A kassai püspök vármegyénkben. Dr. Fischer Colbrie Ágost kassai püspök a mult szombaton Tost Barna szertartó kíséretében Sárospatakra érkezett, hol a megalakult Mária kongregáció tagjait gyóntatta meg. — Vasárnap átment a püspök hason célből Tolesvára s itt ünnepélyesen avatta fel a kongregációi tagokat, kik között ott láttuk báró Waldbooth Frigyes leányait is, Ilona, Hedvig és Anna bárókisasszonyokat.

— II. Rákóczi Ferenc megkoszorúása Nagyszaláncon. Forgách Elsa grófné, Odeselechi Pálma hercegné, Forgách Margit grófné leánya és néhai Forgách Sándor gróf leánya, Erzsébet kíséretében, a Nagyszaláncon tartandó beszélgetés alkalmával egy ezüst tölgylobkoszorut tesz le Rákóczi koporsójára. „A nagy fejedelem szent emlékének, Forgách Simon kuruc vezér utódai, Nagyszaláncon, 1906. okt. 29.” felirattal. Ott nyilvánítja az ősi Forgách család egész esendben külön kegyeletét a reájuk néző Szaláncon-vár romjai alatt, melyekhez Rákócziakat és Forgáchokat történelmi emlékek fűznek.

— Püspök látogatás. Kiss Áron debreceni ev. ref. püspök f. hó 17-én Ungvárról jövet Sárospatakon kiszállott s elnökölt a theologusok vizsgáján. F. hó 18-án Debrecenbe visszatért.

— Esküvők. *Kertész Ödön*, a sátoraljaujhelyi polgári fuiskola igazgatója e hó 23-án vezeti oltárhoz *Kalocsauszódón Hahn Ilona* kisasszonyt. — *Hankus Gábor* a gróf Mailáth József perbenyiki uradalma

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban az I-sőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet a MOHAI

ÁGNES-

FORRÁS-t, mely ideges gyomorhaj, légsó-, tüdő-, gyomor- és bélhurut, esontlágulás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben 26 év óta kitünő eredménnyel használtatik és ragályos betegségek, mint typhus, cholera megkíméltek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vízzel éltek.

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kótes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olesóbb; hogy az ÁGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olesóon beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzete ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Kedvelt borvíz!

Főraktár: SPINDLER KÁROLY urnál SÁTORALJAUJHELYEN.

gazdatisztje folyó hó 21-én tartja esküvőjét Berecen Ormós Mariskával, özv. Ormós Lászlóné szül. Szikszay Borbála leányával.

— **Katonai áthelyezés.** Danek Leo honvéd-őrnagy — ki a sátoraljaujhelyi zászlóaljnál is éveken át szolgált — Brassóból Kassára helyeztetett át.

— **Sorozás.** Sátoraljaujhely r. t. város és a sátoraljaujhelyi járás hadkötelesei f. hó 15-étől 19-éig állottak a sorozó-bizottság elé, melynek elnöke a polgári hatóság részéről Pinter István árvasz. elnök, a közös hadsereg részéről Vukadinovits V. őrnagy, a honvédség részéről pedig Kerékgyártó István őrnagy volt. Vizsgáló orvosokként Vodeczky Zsigmond es. és kir. és Galambos József m. kir. ezredorvosok szerepeltek. 15. és 16-án a Sátoraljaujhely város és a városban tartózkodó idegen illetőségű állításkötelesek közül 36 egyént találtak a katonai szolgálatra alkalmasnak; ezek között 3 egy éves önkéntes volt. A besorozottak legnagyobb része az első korosztályból került ki. Elszomorító jelenség, hogy a f. hó 17-19. megtartott folytatolagos fősorozásra, — amikor is a járásbeliek állottak elő — az első korosztályból 341-et, a második korosztályból 279-et és a harmadikból 217-et, vagyis összesen 836 állítás kötelest hívtak meg s ezek közül mindössze 247 egyént jelent meg. Tehát 589-en igazolatlanul és engedély nélkül távol vannak. — A megjelentek közül csupán ötvenen voltak alkalmasak. Elszomorító jelenség ez azért is, mert e rövid statisztikai adatokból már kitűnik, hogy e terület ifjainak színe-java, a dolgos munkáskezek messze idegen földön, édes hazánktól távol keresik kenyerüket.

— **A sátoraljaujhelyi nyomdászok bérmozgalma.** A Sátoraljaujhelyben levő könyvnyomdák munkásai e napokban átadták a nyomdatulajdonosoknak fizetésük felemelése iránti memorandumokat, melyben szerveztük szabályaira hivatkozással, egyöntetűleg kérik munkabérek javítását. A nyomdatulajdonosok a helyi nyomdaipar pangása dacára is kerülni óhajtván a csakis romboló hatással bíró sztrájkokat — a munkások követelését tudomásunk szerint valamennyien teljesítették.

— **Hadik tábornok hamvai.** Hadik Andrásnak, Mária Terézia vitéz tábornokának, ugyiszintén nejenek és leányainak hamvait most helyezték át esőndben a futtaki régi római katolikus templomból az új kegyuri templomba, mely Eigel plebános buzgóságának és gróf Chotek kegyur böközésének köszönheti felépítését.

— **Rákóczi-ünnepély.** A gyártelepi dal-, zene- és önképzőkör f. hó 28-án este a gyártelepen levő étteremben Rákóczi-ünnepélyt rendez. Az ünnepi beszédet Hajnal Dezső osztálymérnök mondja, szavalnak Matuzska Miksa művezető és Jirkó József munkás, a hangversenyt a gyártelepi dalárda és zenekar szolgáltatja. Kezdeté este 9 órakor. A hazafias közönség szíves érdeklődését kéri az elnökség.

— **Vesztett eb marások a városban.** A rendőrkapitány abból az alkalomból, hogy Wellauer Károly vesztett gyanus kutyája 4 gyermeket megmárt két héttel ezelőtt, 40 napos zárlatot rendelt el a város kutyáira s azóta nap-nap mellett irtják a kutyákat. Ennek dacára is a kóbor ebek száma még mindig igen nagy s az eb-marások napirenden vannak. F. hó 17-én Oláh Rudi hetesét, a siketnéma „sögort“ harapta meg súlyosan egy kóbor kutya. Folyó hó 18-án pedig Wellauer Károly másik kutyáján, egy 6 és fél hónapos öleben tört ki az ebdüh s a szobában játszó 5 éves kis leányának nyakát, Szerenyák Mariska 5 éves leányának pedig a jobb keze fejét marta meg. A gyermekek kiáltására Wellauer a szobába rohant, de vesztére, mert a kutya

neki ment s jobb mutató ujját csak nem teljesen elharapta. Wellauer a kutyát azonnal agyonütötte, amelyről az állatorvos megállapította, hogy a kutyán vesztettség tünetei mutatkoztak s az agyát megvizsgálás céljából a budapesti bakteriológiai intézetbe szállították. Wellauer és megmárt társai gyógykezelésük végett a Pasteur intézetbe utaztak.

— **Verekedés a sorozáson.** Folyó hó 18-án d. e. Csizmadia Estók András őrsvezetőn kitört a baka-virtus s azért mert hákteron ladmóczyi paraszt fiu azt mondta neki, hogy „leszünk mi olyan katonák, mint te vagy“, bajonettjével mindhármukat, névszerint Mészáros Istvánt, Szalontai Józsefet és Garmont Istvánt súlyosan megsérlemte. A verekedés színhelye a Magyar király szálloda udvara volt, ahol akkor éppen soroztak s a hősködő katonát a rendőrök a zászlóalj parancsnoksághoz kísérték, ahol azonnal hüvörsre tették. Ugy a rendőrség, mint a katonai parancsnokság megindították az eljárást.

— **Tolvaj fiu.** Még a folyó év tavaszán történt, hogy Kovács Gyula 16 éves csavargó fiu, Lukács András lakására, a mely a görög katolikus templom megett van, az ablak betörése után behatolt s a szoba ajtaját álkules segítségével kinyitotta s az asztalon levő ezüst órát és egy pénzestárcát ellopott. Amikor a tolvajlás után a lakásból távozott, észrevették és elfogták. — Minthogy a fiu azóta csavargott, úgy hogy a törvényszék felette nem ítékezhetett, a vádtanács a folyó hó 16-án elrendelte körözését és letartóztatását. Danicska József rendőr szakaszvezető ennek alapján tegnap letartóztatta s átkísérte a kir. ügyészség fogházába.

— **Gyilkos elmebeteg.** Még folyó évi május hó 21-én történt, hogy Tkács György gálszécsi lakos napszamos feleségét egy székkel annyira összeverte, hogy a bántalmazások következtében másnap meghalt. A tettest a csendőrség azonnal elfogta s beszállították az itteni kir. ügyészség fogházába. Az itteni törvényszéki orvosok azután megvizsgálták az elme állapotát s megállapították, hogy Tkács György közveszélyes elmebeteg s tettét elmezavart állapotában követte el. Az itteni törv. orvosok véleményét az igazságügyi orsz. megfigyelő és elmeorvosintézet igazgató-sága felülbírálta, azt helyesnek találta s véleményezte, hogy Tkácsot az itteni Erzsébet közkórház elmeosztályába szállítsák be. Tkács rögeszméje az, hogy ő fekete macska s viziójában mindig meghalt feleségét látja. Tkácsot, miután a kir. ügyészség az orvosok véleménye alapján a vádat elejtette, beszállították az Erzsébet közkórházba.

— **Járvány.** A szerencsi járás összes községeiben, mint a T. H. írja a typhus és vörheny járványszerűleg lépett föl.

— **Utazó zsebtolvajok.** E hó 18-án este a Kassáról Sátoraljaujhely felé induló vonatra Esik József papi és Lozsecska Jura kovácsréti napszamosok szálltak fel, hogy Amerikából visszatérve, családjukhoz utazzanak. Még a kassai állomáson 2 uriasan öltözött egyén szólította meg őket, a kikkel aztán beszélgetésbe elegyedtek. Mítmén sejtve elmondották, hogy Amerikából jönnek, ahol egy kis pénzt szereztek. Csak ezt kellett tudnia a két idegennek, Lebovics Herman és Rubin Lajosnak, akik notórius tolvajok, többször büntetett utazó zsebmetszők. Ők is megváltották jegyüket ugyanarra a vonatra s velük együtt egy szakaszba szállottak s az egyiket az egyik, a másikat a másik vette pártfogása alá s oly gyorsan végeztek velük, hogy amikor a jegyvizsgáló-kalauz a szakaszba belépett, Esik és Lozsecska rémülve vette észre, hogy tárcájuk, amelyben vasuti jegyük és pénzüik volt, már eltűnt. A kalauz szerencsére ismerte a tolvajokat s Nagyszaláncon a csendőröknek

átadta, akik az itteni rendőrkapitánysághoz szállították. Megmotozásuk alkalmával a pénzt megtalálták náluk. A lopás elkövetését mind a mellett erősen tagadják.

— **Legény virtus.** Tegnap este fél 8 órakor a köztemető mellett Pondaák János és Dávid Gyula vilyi lakosok, D. Tóth István bistei parasztlegénnel összeveszttek s egymást ütlegelték. Minthogy azonban belátták, hogy pusztá kézzel maradandó nyomot nem hagyhatnak egymáson, kést rántottak elő s D. Tóth Istvánt úgy összeszurkálták, hogy azt életveszélyes sérüléseivel a kórházba kellett szállítani.

— **Lopás a kórházban.** Bandur Anna 18 éves kórházi ápoló, beteg társának Dienes Jánosnénak tárcáját, a melyben 4 kor. 13 fillér volt, ellopta. Tettes a lopást beismerte, amivel kénytelen is volt, mert a pénzt nála hiány nélkül megtalálták.

— **Templomavatás Homonnán.** A homonnai teljesen újjáalakított rkath. templomot e hó 18-án szentelte föl Fischer-Colbrie Agost kassai megyés püspök fényes papi segédlettel. A püspök titkárja és Katinszky apátplebános kíséretében a f. hó 17-iki d. u. vonattal érkezett Homonnára, hol a hatóság fejei és a papság fogadták. Az ünnepélyes aktsuson az egész környékbeli papság, valamint Homonna és vidéke intelligenciája nagy számban vett részt.

— **Ellopott revolver.** Gyura János szinyéri lakostól tegnap Ribák János és Imri György egy 6 lövetű leververt elloptak. A tetteseket a rendőrség elfogta.

— **Égő rőzse.** A Nagyujtea 134. számú ház melletti kertben Demján János napszamos egy nagy csomó rőzset, burgonya és kukorica szarat szedett össze s meggyújtotta. A füst e nedves tárgyak égése folytán ropant magasra szállt föl, úgy, hogy a tüzoltó toronyban levő ór tüzet jelzett s a tüzoltóság nagy apparátussal a helyszínére kivonult. Ez alatt az idő alatt a tűz is elaludt. Demján János ellen be nem jelentett tüzelésért az eljárást megindították.

— **Lopás Sárospatakon.** Lebovics Sámuel sárospataki lakos lakására ismeretlen tettesek betörés útján behatoltak, a szobákat felforgatták, a szekrényeket feltördesték, de miután pénzt nem találtak, — nekik pedig ugylátszik csak arra volt szükségük — boszusan eltávoztak.

— **Ujtás a postai megbizási szolgálatban.** A kereskedelemügyi miniszter intézkedett, hogy a belföldi forgalomban folyó évi október 15-től a postai megbizások feladója kikötheti, hogyha az adós a követelés alapját képező okmányokat a bemutatás alkalmával, vagy ha csak értesítést kapott, a következő napon a postahivatalban ki nem váltja, erről a ki nem váltás okának rövid megemlítése mellett azonnal értesítést kapjon. A feladó e kívánságát a postai megbizási jegyzékre írja rá így: „Ki nem váltás esetén visszajelentendő.“ A visszajelentés díja 25 fillér, melyet a feladó a visszajelentés kézbesítésekor portó gyanánt köteles megfizetni.

— **Tűz.** Tállyán folyó hó 6-án a Bujanovics-féle ház, 16-án pedig az özv. Szirmay Istvánné lakása égett le teljesen. Mindkét lakás biztosítva volt, így a kár legnagyobb részben megtérül.

— **Uj csendőrörs.** A m. kir. belügyminiszter Zemplénnvármegyében uj csendőrörs parancsnokságokat létesített, mert a meglévőek a roppant munkának — csekély számuk miatt — eleget tenni nem voltak képesek. Uj csendőrörs lesz Lukán, Révleányváron és Viraván, a zétényi őrsöt pedig szolgálati szempontból Szomotorra helyezte át.

— **Dunky fivérek es. és kir. udv. fényképészek műterme** Sátoraljaujhely főtéren 9.

— **Az orvostudományok világszerte sokatigérő renaissance-át** látjuk rohamosan fejlődni egy új gyógy-módban, mely egyszerűsége, czélyszerűsége és kiváló sikerei által ma már, mint legbiztosabb és legjobb gyógy-mód van elismerve. Ez a gyógy-mód a hemopatia, vagyis vérgyógyítás, mely a képzelhető legszebb gyógy-eredményekkel lesz alkalmazva köszvény, görvéllykór, astma, sziv-, vese-, gyomor- és bélbajokban, súlyos idegbántalmak (neurasthenia, paralysis, tabes) és makacs bőrbetegségek esetében. A több ezekre menő gyógyult, mint lelk s apostol terjeszti ezen gyógy-mód kiválóságát, mely eredményeiben tökéletesebb és tartósabb, mint bármely fürdő vagy intézet kezelése. Ezen gyógy-mód megalapítója dr. Kovács J. fővárosi orvos, a ki most kezdi ősi kuráit. Mindazon betegeknek, kik a fent felsorolt bajok egyikében szenvednek, őszintén ajánljuk ezen orvos tanácsát kikérni, ha a nyár folyamán betegségeükből ki nem gyógyultak. Dr. Kovács J. orvos urnak Budapesten, V., Váci-kürt 18. szám, I. em. alatt van a gyógyintézete (csak bejáró kezelésre), hol naponta 9—1 és 3—6-ig fogad betegeket, de meghívásra betegeket látogat a fővárosban és vidéken is. Mindazok, kik nyáron ki nem gyógyultak, el ne mulasszák ezen gyógy-módot alkalmazni, mely visszaadja egészségüket.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József* keserűvizet valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és említésreméltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferenc József* keserűvizet.

— **Kossuth rumnak** nincsen párja, magyar issza, magyar gyártja. Eredeti 1 literes, 1/2 1/4 literes palackokban kizárólag kapható Sátoraljaujhelyben: *Vilkovszky* és *Tóth* uraknál.

— **Pármal ibolya szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó-szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arebört áronitja, üditi ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arebörűk is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségűben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér 3 darab 2 kor. 20 fillér. Készítője *Szabó Béla* pipere-szappangyáros, Miskolcon. Kapható: Sátoraljaujhelyen, *Hrabéczy Kálmán* drogériájában.

Telefon-számunk: 42.

SZINHÁZ.

** **A sátoraljaujhelyi—eperjesi színikerület megszűnéséről** vettünk tudósítást, ugyanis az eperjesi színügyi bizottság legutóbbi ülésében elhatározta, hogy csatlakozik a széppességi színikerülethez. Eperjes kiválása veszteséget jelent reánk ujhelyiekre is, ha csak nem fog sikerülni a megalakítandó új kerületbe más nagyobb városokat bevonni. A novemberi együttes értekezlet lesz hivatalva egy újabb szini kerület megalakításának munkálatait előkészíteni.

** **Változások Micssey színtársulatában.** Cséry Irma subrett primadonna megváltik Micsseyektől: az igazgató mint értesülünk, primadonnának Sziklai Szerénát a Magyar Színház volt tagját szerződtette. Ugyancsak szerződtette Micssey Szentés János operett-buffo komikust is.

IRODALOM.

Rákóczi-émlékfüzet. II. Rákóczi Ferenc és bujdosótársainak hazahozatala alkalmával rendezendő országos ünnepségekből a tanintézetek is kiveszik a maguk részüket. Hogy e rendezendő iskolai ünnepélyek alkalmából az előkészületi időt mind a

tanfélék, mind pedig a tanulók jobban felhasználhassák, munkáját megkönnyítsék, a tankönyvvállalatokról országoszerke ismert Polatsek-féle könyvkereskedés (Temesvár) „Rákóczi-emlékfüzet“-eket adott ki. A füzeteket a vallás- és közoktatásügyi miniszter 36,791. sz. a. k. rendelete alapján Szeghalmi Gyula polg. isk. tanár állította össze. Megjegyezzük mégül, hogy a 32 oldalas népiskolai kiadás példánya 24 fillér; a polgári és középiskolák számára készült 48 oldalas kiadás pedig 36 fillér.

Kossuth Ferenc beszédei.* Az utolsó tíz év politikai története új korszakot nyitott a magyar parlamenti pártok életében. Új igazságok szellege hatolt be közéletünk réseibe s eddig szunnyadó erőket ébresztett életre, melyek az államjogi kérdések nagy problémáit szociális és kulturális faktoraira bontva, kivetkőztették eddigi dogmaszerű jellegükből s a nemzeti életfolyamat közvetlenségével szorosabb érintkezésbe hozták. Állami önállóságunk eszméje hovatovább mindinkább megszűnik üres rutinier-k jelszava lenni, hogy azzá legyen, a mivé lennie kell: a mindennapi szürke és megfeszített munka, az erők nemes vetékedése symbolumává. A nemzet érzelmi- és ösztönvilága nem az a talaj többé, amelyből a pártok agitációja könnyű táplálkozást merithet. Ebben az átalakulásban az érdem országrésze illeti meg azt a férfit, a kinek országgyűlési beszédeiből egy vastos kötetre menőt vesz most az olvasó. Kossuth Ferenc nemcsak a szabadságharc nagy nemzedékének, hanem abban is a legnagyobbak szülőltje, a ki a függetlenségi törekvések emelői növekedve, egyuttal az első, aki évszázados küzdelmeinket, történeti vágyainkat egy tökéletes európai gondolkodó szemüvegen át nézi. Abban a harmincz beszédben, mely 1895-től 1906-ig Kossuth szónoklatainak legjavát tartalmazza, nincs egyetlen-egy felesleges szó, plasztikus és tömör képei mind a megvilágítandó helyzetnek, a kifejtendő kérdésnek, mely a tárgyalás színyegén áll. Nyugodt elegancia, mélyen bonczoló elme, a tárgy minden részletét felölelő szakértelem nyilatkozik meg ezekben, úgy hogy bármely nyugot-európai parlamentnek díszére válnának. De előttünk azonkívül még egy sajátképpeni becses birnak, hogy t. i. a függetlenségi politika egész rendszerének integrans felfogására tanítanak. Kossuthnál megdől az a vád, mely a 48-as politikára a meddő negáció bélyegét szerette sütni hosszú időn át. Nem a jogfenntartás bujkáló rejtekei ezek a beszédek, hanem a küzdelem áthelyezése a pozitív jogalkotás nyílt mérkőző terére. Egy valódi státus-férfi gondolatai, a ki előtt a kormányzás nem bürokratikus lemorzsolgatása az ügyeknek, hanem az ország népe millióinak felvértezése a megélhetés harcában, a jólét és szabadság fegyvereivel. Hogy csak egy példára mutassunk rá: az önálló vámtérület lényege már-már merő szofisztikává súlydát az ellenzéki pártok vitaközlésai anyagában. Hogy Kossuth tartalmat adott neki s gazdasági önrendelkezésünk jogállapotából levonta azokat a következtetéseket, melyek Ausztriához való viszonyunk rendezésénél az ország érdekei szempontjából szem előtt tartandók, oly érdem, mely még ezután vár igazi méltatásra. Mint politikust, mint mérnököt, képzőművészt és zeneszerzőt mutatja be a kötet Kossuth Ferencet. De csodálatos lelki megnyilatkozása e sok oldalú irányának alapja mégis egy: az ember, a kit a jó és szép kultusza ragad az alkotás minden terére. Az olvasó érdeklél fogja bizonyára kísérni az „Atyám halála

után“, „Megválasztatásom“ stb. című verseket s az „Une phrase musicale“ című zenedarab sajátos rezignációju édes-bus dallamát, melyben mintha a távoli olasz égélj ifjúkori emlékei csendülneek vissza forró vágyódással.

Az utolsó esztendőök viharos, nagy mozgalmaiban vezető szerepet vitt a „Független Magyarország“. A béke korszakában megtartotta azt a bizalmat, amelyet a nagyközönség ruházott reá. Ma őszinte, elfogulatlan és független bírálója az eseményeknek. Politikai cikkeit dr. Bakonyi Samu és Burgyán Aladár orsz. képviselőkön kívül — akik a lapnak főmunkatársai — politikai életünk kiválóságai írják. A „Független Magyarország“ állandó előfizetői a hasznos és mulattató olvasmányokban gazdag „Szabadság“-naplót és a társadalmi s irodalmi kitünőségeink közreműködésével szerkesztett, művészi kivitelű, koreképekkel illusztrált gyönyörű kiállítású „Erzsébet királyné albumot“ kapják teljesen díjtalanul ajándékképen. A „Független Magyarország“ kiadóhivatala — Budapest, Erzsébet-körút 50.

Népdalabrandok. Lányi Ernő és Tóth Árpád miskolci zenetanárok a kezdő zongorajátékosok számára feldolgoztak egy esomó nótát. A zene-pedagógiai szempontból értékes és hasznos munka Népdalabrandok címmel jelent meg nyole füzetben Miskolcon, az ottani közművelődési egyesület támogatásával. Egy-egy füzet ára 1 k. 80 fillér.

TANÜGY.

— **Áthelyezés.** Hankisz Blanka mádi és Schaffer Emilia szatmári állami népiskolai tanítóöket a közoktatásügyi miniszter kölesönösen áthelyezte.

— **Rákóczi ünnep az iskolákban.** A vall. és közokt. m. kir. miniszter f. évi okt. 16-án kelt körrendeletével utasította a kir. tanfelügyelőségek utján a tanintézetek vezetősegeit, hogy okt. 29-én az ifjúsággal Rákóczi ünnepet tartsanak, melyen a nagy szabadsághős életét s működését ismertetve, méltassák hazánk e kimagasló történelmi alakjának nagyságát, — hazaszeretetre s nagyjaink tiszteltetére buzdítván ez által a fiatal nemzedéket. E napra az ország minden iskolájában szünetet rendel a miniszter.

— **Segélyezés.** Özv. Telepy Józsefné tokaji lakosnak a vall. és közokt. m. kir. miniszter 40 korona rendkívüli államsegélyt utalványozott.

— **Uj népiskola.** A vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter Sarkadi Nagy János okl. tanítóknak a sárospataki határban fekvő Kiseperjes nevű tanyán elemi iskola nyitására engedélyt adott s azt egyidejűleg a nyilvánossági joggal is felruházta.

— **Pályázat.** A mádi állami óvodánál üresedésben levő óvónői állásra legkésőbb f. évi november 1-éig nyújthatók be a kellően felszerelt pályázati kérvények Zemplén vármegye kir. tanfelügyelőségénél. — A pályázati kérvényhez születési anyakönyvi kivonat, oklevél, magyar honnosságot s a folyamodó családi viszonyait igazoló helyhatósági bizonylat s ö szes működési bizonyítványai csatolandók.

— **Bezárt iskola.** A gesztelyi ref. iskolát egészségtelen és rozoga voltára való tekintettel — orvosi jelentés alapján a szerencsi járás főszolgabirája bezáratta.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A sztrókói anyakönyvhamisítók ügyében** f. hó 17-én folytatta a kir. törvényszék s be is fejezte a főtárgyalást, — azonban mint ezt lapunk előző számában már jeleztük, — a fővádlott nélkül, ki e nap délelőttjén meghalt A vád- és védbeszédek meghallgatása után a kir. törvényszék rövid tanácskozásra vonult vissza, amelynek befejeztével az elnök tudatta a jelenvoltagekkel, hogy a törvényszék ítéletét e hó 25-én d. e. 9 órakor fogja kihirdetni. Megjegyezzük itt, hogy némely fővárosi lap valóságos rém-meséket költött arról, hogy az elhalt dr. Grünfeld a fogházban sanyargatásnak és embertelen bánásmódnak volt kitéve. Az ilyen irányú értesítés téves, mert mint közvetlen tapasztalatból meggyőződünk, dr. Grünfeld másfél évig tartott vizsgálati fogsága alatt minden olyan kedvezményt igénybe vehetett és vett is, amit a fogházi rendtartás a vizsgálati foglyoknak megenged. Midőn pedig okt. 16-án a tárgyaló teremből eszméletlenül leszállították, dr. Fried és dr. Ligeti, valamint a fogházi orvosok többször meglátogatták, éjjel 2 ápoló virrasztott mellette s reggel felé midőn az orvosok kijelentették, hogy menthetlen, — leányát és több hitsorsosát is beengedte cellájába a kir. ügyész, akik imádkoztak mellette. Általán a hatóság a leghumánusabban járt el a megtört öreg emberrel szemben.

NYILT TÉR.*

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel bocsánatot kérek Szakács Károly községi bíró, nagytárkányi lakostól azokért a sértő kifejezésekért, amelyeket ellene folyó évi szeptember 28-án használtam s a melyek miatt ellenem a királyhelmecezi kir. járásbíróóság előtt 1906. B. 467. szám alatt nevezett feljelentést is tett.

Királyhelmece, 1906. okt. 18.

Kigyóssy István s. k.,
agárdi lakos.

Előttünk:

Dr. Tárczy Pál s. k.

Dr. Komáromy Ferenc s. k.

* E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

K. J. Helyben. A beküldött vers egyáltalában nem üti meg a közölhetőség mértékét. Formája kezdetleges.

K. S. Debrecen. Köszönjük; mindig szívesen látjuk.

H. I. Szropkó. Lekészt.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

HIRDETÉSEK.

A közönséges csukamájolaj

oly undorító szagu és izü, oly nehezen emészthető, hogy az gyermekek és érzékeny betegek részére sokszor szóba sem hozható, de az az óriási táp- és gyógyerő, melyet a csukamájolaj bebizonyult tartalmaz, ma már mindenkinek hozzáférhető, mert a SCOTT-féle EMULSIO formájában a csukamájolaj teljesen meg van szabadítva undorító tulajdonságaitól. A SCOTT-féle EMULSIO feltétlenül jó izü, könnyen emészthető és háromszor oly hatásos, mint a közönséges csukamájolaj. A SCOTT-féle EMULSIO sohasem okozza a legkésélyebb zavart sem és állandóan, szemlátomást a legkedvezőbb befolyást gyakorolja a szervezetre.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász“ védjegy. Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerháza“

BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 34/50.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszerháza.

Vasuti menetrend.

Frvényes 1906. október 1-től.

Indul Sátoraljaujhelyből:

Budapest felé	
Reggel személy v. postával	7 óra 28 perc.
Délután személy v. postával	12 óra 09 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 39 perc.
Este vegyes v. postával	9 óra 10 perc.
Kassa felé	
Reggel vegyes v. postával	7 óra 19 perc.
Délután személy v. postával	1 óra 13 perc.
Este személy v. postával	8 óra 18 perc.
Mező-Laborcz felé	
Reggel vegyes v. postával	7 óra — perc.
Délután személy v. postával	1 óra 03 perc.
Este személy v. postával	8 óra 28 perc.
Csap felé	
Reggel vegyes v. postával	7 óra 39 perc.
Délután gyors v. postával	12 óra 58 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 36 perc.
Este személy v. postával	8 óra 34 perc.

Érkezik Sátoraljaujhebe:

Budapest felől	
Reggel teherv. személyszállítással	3 óra 53 perc.
Reggel vegyes v. postával	6 óra 29 perc.
Délután gyors v. postával	12 óra 43 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 05 perc.
Este személy v. postával	8 óra 08 perc.
Kassa felől	
Reggel személy v. postával	7 óra 18 perc.
Délután személy v. postával	2 óra — perc.
Este vegyes v. postával	7 óra 42 perc.
Mező-Laborcz felől	
Reggel személy v. postával	7 óra 08 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 31 perc.
Este vegyes v. postával	8 óra 13 perc.
Csap felől	
Reggel személy v. postával	6 óra 49 perc.
Délután személy v. postával	11 óra 49 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 17 perc.
Este vegyes v. postával	7 óra 38 perc.

Szerdán és szombaton reggel 4 óra 10 perczkor tehervonat személyszállítással közlekedik Kassára. Érkezik Kassára 7 óra 55 perczkor.

Minden vasár- és ünnepnapot megelőző napon d. u. 4 óra 45 perczkor Budapest felé Hatvanig tehervonat személyszállítással indul, és minden vasár- és ünnepnapot követő napon érkezik éjjel 12 óra 17 p. Hatvanba.

* Kossuth Ferenc harminc parlamenti beszéde, életrajzi adatokkal kíséri Hentaller Lajos. A beszédeket sajtó alá rendezte Szatmári Mór. Számos képpel. Ára 5 korona, beküldve 7 korona. Megjelent Kunossy, Szilágyi és Társa kiadóhivatalában Budapesten.

Koszoruk bevásárlási forrása.

Mély tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a kegyeletes Mindszenti ünnepekre mindennemű érc-, mű- és szalmavirág-

koszorúkat és választékban, jutányos áron tartok raktáron.

Élővirág koszorúkat

ujjonnan berendezett saját kertészetemből a legszebb élővirágokból előzetes megrendelésre bármily megkívánt izléses kivitelben készítek.

Becses pártfogásért esedez

BRETZ GUSZTÁV,
SÁTORALJAUJHELY, FÖTÉR.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázó-lakk puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glasur,” fénymáz 90 f.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 f.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK cégénél **S.-A.-UJHELY.**

Eperjes: J. V. Gallotsitz. — Kassa: Novelly Sándor utóda.
Kis Szeben: Kaszewitz J. János.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, csúznál és meghűléseknél,** bedörzsölésésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”,

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Helyi képviselőket

alkalmaz előkelő részvénytársaság fixum és jutalék mellett. Nem életbiztosítás. Ajánlatok Bárkinek jelige alatt az „ÁLTALÁNOS TUDOSÍTÓHOZ” küldendők. Budapest, VII., Erzsébetkörút 41.

A gróf Andrássy Sándor ur önmagyméltósága eredeti Berni tehenészetéből 10 darab számfeletti, nagyobb részt fiatal **hasas tehén** fog önkéntes árverésen folyó hó 21-én délután 4 órakor a Hardicsai gazdaságban eladatni.

Vonattal érkezők rendelkezésére Töketeremes állomáson délutáni vonatnál kocsis lesz.

Az uradalmi intézőség.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozzuk, hogy alulirott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását, avagy bérbevitelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrovidebb idő alatt közvetitem.

Jéhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 fnt 20 krtól 1 fnt 60 krig kapható.

Weinberger Manó.
Sajuhely, Korona-u.

Eladó szőlő.

Az azelőtt Grosse-féle circa 14 holdból álló szőlő ugynevezett Sátor és Farkas gyümölcsösrel együtt eladó.

Bővebbet **Dr. Királyfinál** Budapest, Deák Ferencz-utca 14.

Eladó szőlő.

Mádon hét kat. hold 2 éves termő, kitűnő fekvésű és talaju ojtvány-szőlő elköltözés miatt eladó. Ára 10000 frt. Vételhez 4000 frt készpénz szükséges. — Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakások.

Nagyuj-utcán 139. sz. alatt kiadó november 1-től: **4 szobás és 2 szobás lakás,** megfelelő mellék-helyiségekkel.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

hirneves gyártmányaiból

állandó bizományi raktárt tart

WERNER SÁRIKA okl. czimbalom tanárnő

czimbalom-magániskolájában Sátoraljaujhely.

Kedvező részletfizetési módzatok.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa és mindenféle fenyő épületfák és deszkák raktára

Sátoraljaujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók **tölgyfa gerendák, szarufák, léczek,** továbbá:

Kapu oszlopok . . . 2 koronától 5 koronáig.

Kerítés oszlopok . . . 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánlunk kerégyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllőket; nyirfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

Hidépítéshez szükséges tölgyfákat minden hosszúságban és **uj slippereket** is raktáron tartunk.

50 koronán felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Pinze berendezésre **godnárfa** Tölgyfa méterje 40 fillértől 1 koronáig. Asztalosnak jávorfa deszkák kaphatók.

Az uszoda szomszédságában lévő Vályi-féle kertből építézésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Jelenleg 3 ujonnan épült **lakóház** előnyös feltételek mellett és jutányos áron eladó.

Kleinmann és Klein

A „BLOUSKIRALYHOZ.”

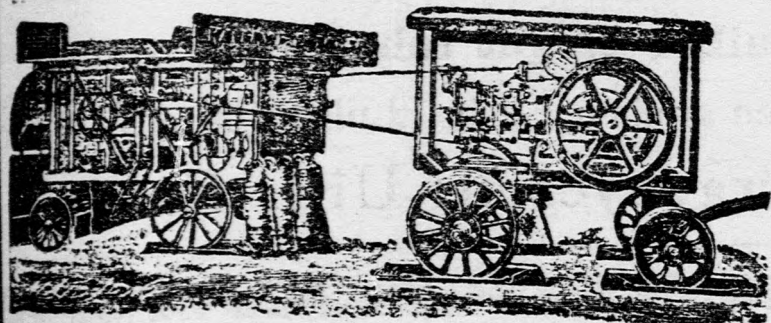
SZEGŐ SÁNDOR

uri- és női divatáruháza
SÁTORALJAUJHELY, FÓTÉR.

Őszi újdonságok

kosztümök, aljak, pongyolák.
Blousok, gyermekruhák, jouponok.

A világ legjobb cséplőkészletei.
Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Hatósági engedély nélkül szalmafedelesek házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és legtükéletesebb motor.

cséplőkészleteit,

valamint a legtükéletesebb benzín-, petrolin-, ásványolaj-motorokat ajánlja teljes jótállás mellett legjutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, IV. Nagymező-utca 43.

Csak ezen telepen szerezhethők be a világhírű, szabad szemmel látható befevcskendező készülékekkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb

és villamos gyújtású benzínokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. * Olcsó árak. * Legcsekélyebb napi költség.

Aki elismert kitűnő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.

Tessék a pontos címre ügyelni! Kállay motortelep Budapest, Nagymező-utca 43. — Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Teljes ellátást

nyerhet tisztességes polgári családnál egy gimnáziumi tanuló, közvetlen a gimnázium mellett.

Cím a kiadóhivatalban.

Tanuló

felvétetik

Scholder István

műasztalosnál,

Sátoraljaujhely

Gyártelep-utca.

SZÓLÓOLTVÁNY ELADÁS.

A ki egészséges, olcsó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós lelkiismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Ös-Csanádon (Torontáim.)

a hol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima szőlőoltványok, hor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlőveszszók, nemkülönbön ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok. — Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő-levél közül itten csak egy: Szatmár, 1906. szept. 16. Tisztelt Uram! A tavaszszal küldött gyökeres zöld oltványok igen szépen fejlődtek, úgy hogy 11/2—2 méteres hajtásai vannak. Ismét szükségem van gyökeres zöld oltványokra csernye fajokból, a mennyiséget szüret után fogom átírni. Tisztelettel György Károly.

Kereskedők és iparosok figyelmébe!

HIRDETÉSEK

a jövő 1907. évre szóló

„Zemplén Naptára”

számára

== október hó 28-ig jutányos áron fölvetetnek ==

kiadóhivatalunkban. (Telefon: 42. sz.)

UHL MATH.

virágüzlete KASSA, Fő-utca 81. szám.

Kertésztelep Andrassy ut 5.

Alapított 1876.

Élő virág

Szalma virág

Preparált pálma

Viasz virág

Koszorúk

igen dus választékban, gyönyörű kivitelben 4 koronától feljebb.

Menyasszonyi csokrok és koszorúk, nyoszolyó leány, eljegyzési és alkalmi csokrok minden kivitelben.

Kertészetem oly nagy, hogy bármily nagy rendelésnek bármikor eleget tehetek.

Jácinthagymák minden színben 1 drb. 20 fillér, 100 drb 16 kor. — Tulipánhagymák minden színben 1 drb. 12 fillér 100 drb. 10 kor.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen. ➡

➡ Sürgőnczim: UHL Kassa.

Földbirtokosok figyelmébe!

A Franck Henrik Fiai-féle kassai pótkávé-gyár igazgatósága a mezőgazdaságnak egy új ágát: a

cikória (katánk-gyökér) **termesztését**
cichorium inthibus

ajánlja kísérleti miveltésre.

A nyers anyag 1907. évben métermázsánként 3 K. 60 fill.-nyi árban, 3% sulylevonással vétetik át ab „rakodó állomás” és a gyárudvarban konstatált tisztasuly értéke azonnal készpénzben kifizettetik.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a gyári igazgatóság.

Kassán, 1906. szept. 15-én.

FRANCK HENRIK FIAI.

Tavaszi és nyári szezonra!

ajánlom gőzre berendezett

évek óta jóhírnévként örvendő férfi-, női-, gyermek-ruha és mindennemű

vegyi ruhatisztító-intézetemet,

ahol is elfogadok férfi-, női- és gyermek-ruhaneműeket tisztításra, u. m. utcai, bali és alkalmi, valamint a legdiszesebb ruhaneműeket bojtás nélkül.

Festésre elvállalok mindenféle női- és férfi-ruhaneműeket bontás nélkül, bármiféle divatos színek megfestésére.

Ajánlom **guvrirozó gépemet** a n. é. hölgyközönségnek szíves figyelmébe. Guvrirozni elvállalok mindenféle szöveteket, selymet, moll, batiszt és kreppet egész 150 centiméter hosszúságig.

Csipke-függönyök a legnagyobb gonddal tisztítanak és gőzhengeren vasaltatnak.

Hímzett kézimunkák is a legolcsóbban tisztítanak.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva maradtam

Mély tisztelettel

Rakovszky Sándor,

Sátoraljaujhely, Bercsényi-utca, saját házában.
A megyeház háta megett, a fogbázsal szemben.

Új Temetkezési Vállalat az „Órangyalhoz”

Sátoraljaujhely

Rákóczi-utca sarkán.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy évek óta fenálló asztalos- és butor-üzletemet legujabban

temetkezési vállalattal

bővítettem ki s ezen új üzletágat a mai kor igényeinek megfelelően — fővárosi mintára — olyképen rendeztem be, hogy akár egyszerű, akár a képzelhető legdiszesebb temetkezést rendezhetem, s így módot és alkalmat kívánok nyújtani mindenkinek, hogy kedves halottját vagyoni viszonyaihoz mértentem tettehesse el.

Nagy költséggel **többféle gyászokocsikat és ravatali felszereléseket, diszgyenyruhákat** stb. stb. beszereztem s a gyászoló közönséget kívánsága szerint a legkényesebb izlésnek és követelményeknek megfelelően — meglepő olcsó áron — szolgálhatom ki.

A gyászoló közönség kényelmére magamra vállalom az egyházi és sirhely, valamint mindennemű egyéb költségek előlegezését minden külön díjazás nélkül.

Üzletemben állandó nagy raktárt tartok valódi és utánzott érc-koporsókból, szemfedőkből, sirkoszorúkból, s minden e fajta cikkekkel. Szolgáltatásaim felajánlása mellett tisztelettel kérem a gyászoló közönség kegyes pártfogását

Majoros Gyula,
asztalos mester.

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha a hírneves és csakis eredeti „Bächer“-féle acélekéket és tégelyacél-eketestet

vásárolja.

A Bächer féle ekék és oketestek kisgazdák számára is készülnek és egy könnyű súly, biztos járás, miat tartósság tekintetében minden más gyártmányt felülmúlnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekéfej törhetetlen acélből készül, melyekért szavatosságot vállalom.

Arjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

BÄCHER RUDOLF kizár. ekegyár-raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND Budapest, Nagymező-utca 68.

A MELICHAR-féle cs. és kir. szabadalmazott

„UNICUM DRILL”

sorvetőgép, egy ezélszerű szerkezet, keyés vonórészükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 13 évben 26.000-nél több ily gép adatott el. — Ábrás leírással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

MELICHAR FERENC cs. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND BUDAPEST

VI. kerület, Nagymező-utca 68. szám.

Globin a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer
Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.